

Szakok működésének rendje

Elfogadva a Szenátus 133/2023.(12.12.) számú,
legutóbb módosítva a Szenátus 74/2024-2025. (02.05.) számú határozatával

TOKAJ-HEGYALJA
EGYETEM

Sárospatak

2023

Tartalomjegyzék

I.	Általános rendelkezések.....	3
	A szabályzat hatálya	3
	Értelmező rendelkezések	3
II.	A szak gondozásának személyi feltételei és viszonyrendszere	4
	Szakfelelős	4
	Szakirány/specializáció felelőse	5
	Ismeretkör felelőse.....	6
	A tantárgyfelelős	7
	<i>A szakon oktatók</i>	8
	<i>Vendégoktató</i>	9
	A szak működtetéséért felelős személyek viszonyrendszere.....	9
III.	Feladat- és hatáskörök meghatározása.....	10
	A szakfelelős feladata.....	10
	A szakfelelős hatásköre	12
	Szakirány/specializáció felelőségének feladata	13
	Tantárgyfelelős feladata.....	14
IV.	Átmeneti és záró rendelkezések	15

A „Szakok működésének rendje” szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) célja, hogy biztosítsa az oktatás minőségének, a szak működésének ellenőrzését, az érintett szervezeti egységek tevékenységének - a tantervben rögzített feladatok ellátásában való részvételét célzó - összehangolását a szakfelelős oktatók jogállásának, feladat- és hatáskörének rögzítésével.

I. Általános rendelkezések

A szabályzat hatálya

1.§

(1) A Szabályzat hatálya a tevékenységükkel összefüggésben kiterjed a Tokaj-Hegyalja Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) oktatóira, kutatóira, tanáira, valamint az oktatási és tudományos tevékenységben résztvevő alkalmazottakra.

(2) A Szabályzat hatálya az oktatási-kutatói tevékenységükkel összefüggésben kiterjed az Egyetem állományába nem tartozó elméleti és gyakorlati szakemberekre, valamint az Egyetem által meghívott oktatási-kutatói tevékenységet végző magyar és külföldi állampolgárságú személyekre is.

(3) A Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed a felsőoktatási szakképzésekre, az alap- és mesterszakokra, valamint a szakirányú továbbképzésekre.

Értelmező rendelkezések

2.§

A Szabályzat alkalmazásában:

- a) ismeretkör: komplex, több féléves tantárgy, vagy szakmailag, szakterületileg összetartozó tantárgyak/tantervi egységek csoportja.
- b) ismeretkör **felelőse**: az ismeretkör tantárgyai oktatásának szervezéséért, fejlesztéséért, összehangolt oktatásának biztosításáért felelősséget vállaló oktató. Az ismeretkör felelősére a tantárgyfelelősre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

- c) **szakfelelős:** szak tartalmáért, a teljes képzési folyamatért felelős, hatáskörrel rendelkező oktató, aki tudományos fokozattal rendelkezik.
- d) szakgazda tanszék: **a szak oktatásáért felelős tanszék**¹.
- e) szakirány **felelőse:** a szakon belül önálló szakképzettséget eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés tartalmáért, a szakirányos képzési folyamatért felelős tudományos fokozattal rendelkező oktató.
- f) szakmai ismeretkör: az adott szakképzettség megszerzése szempontjából meghatározó ismeretek együttese
- g) *szakon oktatók: a **tantervben szereplő elméleti, illetve gyakorlati órákon** oktatási feladatot ellátó személyek.*²
- h) **tantárgyfelelős:** a tantárgy oktatásának szervezéséért, fejlesztéséért felelős oktató.

II. A szak gondozásának személyi feltételei és viszonyrendszere

Szakfelelős

3.§

A szakfelelős

(1) A felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések esetében a szakfelelős személyét – a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) erre vonatkozó előírásait figyelembe véve – az intézetigazgató javaslata alapján a rektor terjeszti a Szenátus elé jóváhagyásra.

(2) Szakfelelős az intézmény teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező, főállású egyetemi/főiskolai tanár vagy docens lehet, aki a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 26.§ (3) bekezdése szerinti nyilatkozatában az Egyetemet jelölte meg, amelyiknél figyelembe lehet őt venni, valamint megfelel az a)-f) bekezdésekben foglaltaknak.

¹ Módosítva a Szenátus 74/2024-2025.(02.05.) számú határozatával

² Módosítva a Szenátus 74//2024-2025.(02.05.) számú határozatával

Szakirányú továbbképzési szak esetében a fenti szempontok iránymutató jellegűek, lehetőség szerint minél teljesebb körben meg kell felelni azoknak.

(3) A 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 5. mellékletével összhangban a szakfelelős alapszak és mesterszak esetében egyidejűleg egy szakért felelős; a szakon legalább egy szakmai ismeretkör vagy szakmai tantárgy, legalább 8 kredit értékű ismeretanyag felelőse, részvétele annak oktatásában érdemi és meghatározó.

(4) A szakfelelős megbízatása megszűnik:

- a) lemondással,
- b) a megbízás visszavonásával,
- c) a szak megszűnésével,
- d) a munkavállalói jogviszony megszűnésével,
- e) továbbá amennyiben a MAB előírásainak bármely okból nem felel meg.

(5) A szakfelelős megbízás visszavonását elsősorban a rektor kezdeményezheti.

(6) A szakfelelős kijelölése során az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- a) A szakfelelős szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban legyen a szak képzési programjával, képzési céljával;
- b) e szakterületen igazolt szakmai gyakorlottsággal és teljesítménnyel bírjon;
- c) a szak egy teljes képzési ciklusán keresztül az intézménnyel munkaviszonyban álljon;
- d) a szakindítás időpontjától számítva egy képzési ciklus befejezéséig 70. életévét nem tölti be.

(7) Mesterszak felelőse a (6) bekezdésben foglaltakon túl az oktatott területen elismert szakmai referenciával (témavezetés, eredményes kutatás, doktori iskolai részvétel) bír.

Szakirány/specializáció **felelőse**

4.§

(1) A specializációfelelős személyét a szakfelelős javaslatára a specializáció oktatásáért felelős intézetvezető előzetes állásfoglalását követően a rektor hagyja jóvá.

(2) Az önálló szakképzettséget adó szakirány szakirányfelelős személye az intézmény teljes munkaidőben első helyen foglalkoztatott oktatója.

(3) Specializációfelelős a 30 kreditet elérő specializáció felelőse, tudományos fokozattal és annak megszerzését követő legalább 3 éves oktatói gyakorlattal rendelkező főállású vagy részmunkaidős oktató lehet, aki a jelzett speciális ismeretek szakértője, és ezen ismeretkörök legalább egy tantárgyának (ill. min. 5 kredit ismeretnek) felelőse és oktatója is.

(4) Mesterszakon specializációfelelős az lehet, aki az (1)-(2) bekezdésben foglaltakon felül az oktató területen elismert szakmai referenciával (témavezetés, eredményes kutatás, doktori iskolai részvétel) rendelkezik.

(5) A specializációfelelős megbízatásának megszűnésére a 3.§ (5) bekezdésben foglaltak vonatkoznak.

Ismeretkör **felelőse**

5.§

(1) Ismeretkör felelőse, aki az Nftv. 26. §. (3) bekezdés szerint az Egyetemet jelölte meg írásos nyilatkozatában, teljes munkaidőben vagy részmunkaidőben foglalkoztatott oktató vagy egyéb módon az oktatásba bevont személy, aki legalább 3 éves oktatói gyakorlattal rendelkezik, és szakmai kompetenciája, kutatási/oktatásfejlesztői irányultsága összhangban van az ismeretkörrel, tantárggyal/tantárgyakkal, amely(ek)nek felelőse.

(2) Az ismeretkör felelőse kiválasztása során az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

a) Az ismeretek átadásában és számonkérésében a felelős részvétele érdemi – az ismeretkör legalább egy tantárgyára, illetve legalább 3 kredit értékű ismeretanyagra kiterjedő.

b) Elméleti szakmai ismeret (ismeretkör) felelőse tudományos fokozattal bíró, szakmailag kompetens oktató.

c) Gyakorlati ismeret (ismeretkör) felelőse az adott ismeretkörrel összhangban lévő, igazolt oktatói és szakmai gyakorlattal bíró oktató.

d) Tudományos fokozattal nem rendelkező oktató a szak törzsanyagának ismeretkörei közül összesen legfeljebb 15 kredit értékű ismeretanyagnak lehet felelőse.

A tantárgyfelelős

6.§

(1) A szakfelelősök munkáját tantárgyfelelősök segítik.

(2) A tantárgyfelelős az adott szakon oktatott tantárgy oktatásáért felelős, az intézetben/tanszéken oktató, kutató,³ aki megfelel a MAB irányelveinek.

(2) A tantárgyfelelősök kiválasztása során az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

a) Az oktató legalább 3 éves oktatói gyakorlattal rendelkezik és szakmai kompetenciája, kutatási/oktatásfejlesztői irányultsága összhangban van az ismeretkörrel, tantárggyal/tantárgyakkal, amely(ek)nek felelőse.

b) Egy oktató legfeljebb három – akár több szakon is előírt – ismeretkör (max. 3 x 12 kredit) felelőse lehet.

c) Az ismeretek átadásában és számonkérésében a felelős részvétele érdemi, az ismeretkör legalább egy tantárgyára, illetve legalább 3 kredit értékű ismeretanyagra kiterjedő.

d) Elméleti szakmai ismeret (tantárgy) tantárgyfelelőse tudományos fokozattal bíró, szakmailag kompetens oktató.

e) Gyakorlati ismeret (tantárgy) tantárgyfelelőse az adott tantárggyal összhangban lévő, igazolt oktatói és szakmai gyakorlattal bíró oktató.

f) Tudományos fokozattal nem rendelkező oktató a szak törzsanyagának tantárgyai közül összesen legfeljebb 15 kredit értékű ismeretanyagnak lehet felelőse.

³ Törölve a Szenátus 74/2024-2025.(02.05.) számú határozata alapján

(3) A tantárgyfelelős-váltást az érintett intézet/tanszék vezetőjének egyetértése mellett a Szenátus hagyja jóvá. A tantárgyfelelős-váltást a szakfelelősnél lehet kezdeményezni.

A szakon oktatók

7.§

(1) A szakon oktatók személyi-szakmai adatlapján közltekből, jelzett publikációiból az illető oktatóról legyen megállapítható az alábbiak teljesülése, megléte:

a) szakmai kompetenciája az oktatott tantárgyhoz, illetve ismeretkörhöz kapcsolódik,

b) az elsősorban elméleti-szakmai ismeretek oktatóinak szaktudományos/szakmai fejlesztői tevékenysége ezen ismeretkörben eredményes, az ismeretek átadását megfelelő minőségben biztosítja,

c) a szakképzettség szempontjából döntő fontosságú gyakorlati szakmai ismeretkörök felelőseinek oktatóinak, illetve gyakorlatvezetőinek igazolt a szakmai gyakorlata, gyakorlottsága.

(2) Oktatói terhelésük (oktatásra fordított idő) tekintetében az Nftv. 26. § (1) pontban foglaltak és az Egyetem Foglalkoztatási követelményrendszerében foglaltak az irányadók.

(3) Az oktatót a kurzus oktatására a tantárgyleírás figyelembevételével, az intézet/szakgazda tanszék vezetőjével, valamint az oktatóval történt egyeztetés alapján a szakfelelős kéri fel.

(4) Az intézetigazgató felelőssége, hogy az oktató, kutató, tanár az akadémiai év két egymást követő félévének átlagában az előírányzott óraterheléssel rendelkezzen.⁴

⁴Kiegészítve a Szenátus 74/2024-2025.(02.05.) számú határozata alapján

Vendégoktató

8.§

(1) Vendégoktatónak minősül az, aki legalább mesterképzésben szerzett oklevéllel és az oktatott tantárgyat érintő releváns ismerettel rendelkezik, továbbá az Nftv. 26. § (3) bekezdése szerinti nyilatkozatában nem az Egyetemet jelölte meg, illetve nem rendelkezik ilyen nyilatkozattal.

(2) A szakon oktatók létszámának legfeljebb 20%-a lehet vendégoktató. A vendégoktató a szak akkreditációja során nem vehető figyelembe.

(3) A vendégoktató óraterhelése a szakon nem haladhatja meg az összesen 8 kreditértékű, legfeljebb 2 tantárgy oktatásában való részvételt.

A szak működtetéséért felelős személyek viszonyrendszere

9.§

(1) A szakfelelős a képzés tartalmi meghatározása érdekében a képzés közvetlen irányítója és felelőse, mely tevékenysége során a⁵ rektorhelyettesnek van alárendelve.

(2) A szakfelelős jelen szabályzatban írt keretek között felel a szakon folyó tantervek egységes elvek szerint történő kidolgozásáért, annak egységes elvek szerinti megvalósításáért, a képzés és a tananyag fejlesztéséért, aktualizálásáért, a szak minőség- és fejlesztéspolitikájának érvényesüléséért.

(3) A szak képzésében részt vevő tanszékek és intézetek munkatársai tekintetében a saját feladatköre vonatkozásában ellenőrzési joga van.

(4) A szakfelelős a tevékenysége során együttműködik a szakon oktatót biztosító intézet/*szakgazda*⁶ tanszék vezetőjével. Ennek keretében szükség szerint tájékoztatja a szakot érintő információkról, valamint a Szabályzatban

⁵ Törölve a Szenátus 74/2024-2025.(02.05. Számú határozata alapján

⁶ Módosítva a Szenátus 74/2024-2025.(02.05. Számú határozata alapján

meghatározott esetekben az intézet/*szakgazda*⁷ tanszék vezetőjével egyetértésével hoz döntést.

(5) A specializációfelelős a szakfelelős jóváhagyásával felel a specializáció vagy szakirány képzési programjáért, oktatásáért. Tevékenysége során együttműködik az oktatásban részt vevő intézetek/tanszékek vezetőivel.

(6) A tantárgyfelelősök kötelesek a szakfelelős részére határidőben megküldeni a tantárgyleírást (tantárgyi program), az órarend összeállításához szükséges információkat és az egyéb dokumentumokat.

(7) A szakfelelős a (3) bekezdésben foglaltak megvalósítása során köteles folyamatosan egyeztetni a ⁸rektorhelyettessel, továbbá a szak oktatásában résztvevő intézet/tanszék vezetőivel. A szakfelelős az összehangolt tantervet a Szenátus elé terjeszti jóváhagyás céljából.

III. Feladat- és hatáskörök meghatározása

A szakfelelős feladata

10.§

(1) A szakfelelős az érintett intézet/tanszék vezetőjének, vezetőinek egyetértése mellett

a) akkreditációs követelmények változása esetén kezdeményezi a szükséges tantervi és tantárgyi módosításokat,

b) kialakítja a mintatantervet a mindenkor érvényben lévő Képzési és kimeneti követelmények alapján,

c) jóváhagyja a szak-/diplomadolgozatok/portfólió témáit,

d) kialakítja a záróvizsga bizottságokat, közreműködik a záróvizsga szervezésében,

e) felkéri a bírálókat a szak-/diplomadolgozatok/portfólió bírálatainak elkészítésére,

⁷ Módosítva a Szenátus 74/2024-2025.(02.05. Számú határozata alapján

⁸ Törölve a Szenátus 74/2024-2025.(02.05. Számú határozata alapján

f) felügyeli a záróvizsgát, majd annak eredményeit, tapasztalatait kiértékeli, és szükség szerint változtatásokat javasol,

g) az oktatói munka hallgatói véleményezése (OMHV) eredményei alapján szakmai észrevételt tesz az oktatók és tanárok felé, szükség szerint fejlesztési javaslatokat fogalmaz meg.

(2) A szakfelelős az intézet/tanszék vezetőjének tájékoztatása mellett

a) megszervezi az adott szak akkreditációjával kapcsolatos feladatokat,

b) ellenőrzi a tanterv-módosítási kérelmeket (tantárgy, előadó, óraszám, tartalom) a KKK szempontjából,

c) elkészíti és évente felülvizsgálja a szakhoz kapcsolódó tanulmányi vagy intézményi tájékoztatót, valamint a szakirányi és szakmai gyakorlati tájékoztatót,

d) meghatározza a szakmai gyakorlatok követelményrendszerét, ellenőrzi annak megszervezését és végrehajtását,

e) ellenőrzi a tantárgyfelelősök személyét az akkreditációs követelményeknek való megfelelés szempontjából, amennyiben a tantárgyfelelős személyében módosítás szükséges, egyeztet az érintett oktatók munkahelyi vezetőjével.

(3) A szakfelelős továbbá

a) koordinálja a szakindítás folyamatát,

b) közreműködik a szakra való felvételi eljárás tartalmi kialakításában,

c) folyamatosan nyomon követi a szak tantervét,

d) a rektorhelyettes felkérésére véleményezi a szakon végzett tanulmányokkal kapcsolatban érkezett hallgatói kérvényeket,

e) a beiskolázásért felelős vezetővel, a rektorhelyetttessel, az intézetigazgatóval együttműködve szaktájékoztatókat tarthat,

f) folyamatosan kapcsolatot tart a szak hallgatóival és a szakon oktatókkal,

g) részt vesz az intézetek közötti oktatás összehangolásának folyamatában,

h) jelzi a szakon felmerülő tanulmányi problémákat az oktatási ügyekért felelős rektorhelyettesnek, és közreműködik a problémák megoldásában és a döntéshozatalban,

i) a szakkal kapcsolatos oktatásszervezésben segíti a Tanulmányi Hivatal munkáját az oktatási ügyekért felelős rektorhelyetttessel együttműködve,

- j) jóváhagyja a gyakorlati helyeket,
- k) törekszik a szakon keresztül az egyetemi képzés színvonalának emelésére, a szakmai elismertség növelésére,
- l) felügyeli a készülő szakdolgozatok témavezetésének megszervezését, konzulensek biztosítását, bírálók felkérését;
- m) elvégzi a tantárgyi leírások tartalmi ellenőrzését, amelynek során szükség szerint együttműködik az illetékes intézet/tanszék vezetőjével.

A szakfelelős hatásköre

11.§

A szakfelelős önálló hatáskörben eljárva

- a) koordinálja a kritériumoknak megfelelő tantárgyfelelősök kiválasztását, az intézet/tanszék vezetőjével, valamint szükség szerint ^a rektorhelyettes bevonásával részt vesz az új tantárgyfelelős személyének kiválasztásában,
- b) ellenőrzési és utasítási joga van a szakon oktatott tantárgyak tantárgyfelelősei, továbbá a szakon a képzésben részt vevő oktatók felett a tantervek kidolgozásával, fejlesztésével, valamint a minőség- és fejlesztéspolitikával kapcsolatos kérdésekben,
- c) képviseli a szakot belső és külső fórumokon a rektorhelyettes felhatalmazásával,
- d) véleményezi a szak hallgatói által benyújtott oktatási jellegű kérelmeket a döntés előkészítése céljából,
- e) felülvizsgálja és módosítási javaslatot készít a mintatanterv vonatkozásában a Szenátus számára,
- f) véleményezi a hallgatói átjelentkezési kérelmeket,
- g) javaslatot tesz az egyetemi vezetés felé a szak felvételi meghirdetésére (melyik félévben, levelező munkarend esetén milyen rendszerben, idegen nyelven stb.),

⁹ Törölve a Szenátus 74/2024-2025.(02.05. Számú határozata alapján

- h) vizsgálja a szak akkreditációs követelményeknek való megfelelését, a szak működésének eredményességét, javaslatot tesz a tanterv módosítására vagy megszüntetésére, kivezetésére,
- i) elbírálja a hallgató által kezdeményezett konzulensváltási kérelmet az érintett oktatókat foglalkoztató intézet/tanszék vezetőivel történő egyeztetés alapján,
- j) elősegíti a szakkal kapcsolatos munkaerőpiaci kapcsolatépítést,
- k) együttműködik az egyetemi szervezetekkel a tehetséggondozás fejlesztése érdekében.

Szakirány/specializáció **felelős**ének feladata

12.§

A szakirány/specializáció felelőse a szakirány vagy specializáció vonatkozásában:

- a) folyamatosan egyeztet a szak hatályos tantervében szereplő, a specializációt érintő tárgyak tekintetében a szakfelelőssel;
- b) felel a szakirány, a specializáció tantárgyai és a képzés akkreditációs követelményei közötti összhang biztosításáért;
- c) felel a szakirányon, a specializáción oktató intézetekkel/tanszékekkel való együttműködés kialakításáért és fenntartásáért;
- d) jelzi a felmerülő tanulmányi problémákat a szakfelelősnek és közreműködik a problémák megoldásában;
- e) bekapcsolódik a hallgatók szakirány- vagy specializációválasztásával kapcsolatos döntéshozatalba;
- f) felügyeli a készülő szakdolgozatok témavezetésének megszervezését, konzulensek biztosítását, bírálók felkérését;
- g) közreműködik a záróvizsgák előkészítésében, szabályszerű lebonyolításában;
- h) közreműködik a szakkal kapcsolatos tájékoztató anyagok elkészítésében;
- i) értékeli a specializáció, szakirány szakmai gyakorlatot.

Tantárgyfelelős feladata

13.§

A tantárgyfelelős a szakfelelős és az intézetvezető(k) szakmai irányítása mellett látja el a feladatait. A tantárgyfelelős

a) felel a tantárgy tantárgyleírásának (tantárgyi program) elkészítéséért és az egyetem szabályzataiban előírt módon történő közzétételéért, valamint a soron következő félév előtt történő aktualizálásáért,

b) felel azért, hogy a tantárgy tantárgyleírásáról (tantárgyi program) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat által előírt határidőben és módon a hallgatók tájékozódhassanak,

c) gondoskodik arról, hogy a tantárgyi követelményrendszer az egyetem hivatalos honlapján vagy az egyetemi e-learning rendszerben elérhető legyen,

d) a hallgatók szabad oktatóválasztáshoz való jogának biztosítása érdekében felel azért, hogy az egyetemi szabályzatokban rögzített határidőig, de legkésőbb az előzetes tárgyfelvételi időszakig a Neptun-rendszerben a tantárgyhoz tartozó kurzusok oktatói regisztrálásra kerüljenek,

e) felel a tantárgyból tartott vizsgák szabályszerű lebonyolításáért, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat által előírt megfelelő számú vizsganap biztosítását is beleértve,

f) ellenőrzi, hogy a hallgatók érdemjegyei a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat által előírt határidőben és módon rögzítésre kerüljenek a Neptun-rendszerben,

g) jelzi a tantárggyal felmerülő tanulmányi problémákat a szakfelelősnek és közreműködik a problémák megoldásában,

h) a kreditátviteli eljárás során szükség esetén a tantárgyi ekvivalenciákban véleményt nyilvánít;

i) ellátja a szak minőségbiztosítása során a tantárgyhoz kötődő feladatokat;

j) ellátja a tantárgy tartalmának és oktatási anyagainak fejlesztési feladatait.

IV. Átmeneti és záró rendelkezések

14.§

- (1) Jelen Szabályzat a Szenátus által történő elfogadást követő napon lép hatályba.
- (2) A Szabályzat hatálybalépését követően az Egyetem felülvizsgálja a már akkreditált képzéseit, és a szakok gondozásában érintett munkavállalói kinevezését, megbízását és munkaköri leírását megfigyelte jelen Szabályzatban foglaltaknak. A felülvizsgálat elvégzésre nyitva álló határidő a 2024/25. tanév kezdete, melynek lebonyolításáért a rektor a felelős.

Záradékok:

Jelen Szabályzatot az Szenátus a 133/2023. (12.12.) számú határozatával fogadta el.

Legutóbb módosítva a Szenátus 74/2024-2025.(02.05.) számú határozatával.

Jelen szabályzat 2025. február 10-én lép hatályba.

Prof. Dr. Kéri Szabolcs

rektor

